

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629-35-69, 628-37-04
693-46-92, 625-76-23

UL. ŻURAWIA, SKR. PT. 24
00-503 WARSZAWA
TELEFAX 629-40-89

INTERNET <http://www.cbos.pl>
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/136/2006

POSTAWY POLAKÓW, WĘGRÓW, CZECHÓW I SŁOWAKÓW WOBEC EURO

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, WRZESIEŃ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Badanie zrealizowane w ramach programu CEORG¹ zostało przeprowadzone w maju 2006 roku, w drugą rocznicę przystąpienia Polski, Słowacji, Czech i Węgier do Unii Europejskiej. Na forum Wspólnoty coraz częściej podnoszona jest kwestia rozszerzenia strefy euro. Wspólna waluta obowiązuje w dwunastu krajach UE. Dotychczas żaden z nowych krajów członkowskich nie przystąpił do strefy euro. Badanie miało na celu poznanie opinii społeczeństw krajów Grupy Wyszehradzkiej na temat możliwości wprowadzenia euro jako obowiązującej waluty.

POPARCIE DLA CZŁONKOSTWA W UNII EUROPEJSKIEJ

We wszystkich wymienionych krajach zwolennicy członkostwa w Unii Europejskiej stanowią zdecydowaną większość ankietowanych (ponad 80% w Polsce, ponad 75% na Węgrzech i na Słowacji oraz 70% w Czechach). Największe poparcie dla integracji deklarują Polacy, niewiele mniejsze Słowacy i Węgrzy. Stosunkowo najbardziej sceptyczni wobec członkostwa ich kraju w Unii Europejskiej są Czesi – aż 25% z nich jest temu przeciwnych. Dla porównania w Polsce, na Węgrzech i na Słowacji przeciwnicy integracji stanowią odpowiednio 11%, 18% i 19% ogółu ankietowanych w tych krajach.

---

¹ Badanie CBOS „Aktualne problemy i wydarzenia” (192) zrealizowano w dniach 12–15 maja 2006 roku na liczącej 991 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski. Sondaż na Słowacji (FOCUS) przeprowadzono w dniach 3–9 maja 2006 roku (N=1005); badanie na Węgrzech (TÁRKI) realizowano od 18 do 30 maja 2006 roku (N=1033); w Czechach (CVVM Sociological Institute) w dniach 1–8 maja 2006 roku (N=927).

Tabela 1

Czy osobiście popiera Pan(i) członkostwo Polski [Węgier, Czech, Słowacji] w Unii Europejskiej czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?	Polacy	Węgrzy	Czesi	Słowacy
	w procentach			
Zdecydowanie popieram	44	34	26	32
Raczej popieram	37	43	44	46
Raczej jestem temu przeciwny(a)	8	12	18	14
Zdecydowanie jestem temu przeciwny(a)	3	6	7	5

W tabeli pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

EURO A OSZCZĘDZANIE I SPŁATA KREDYTU

Ogromna większość Polaków (91%) twierdzi, że ani nie spłaca kredytu, ani nie ma oszczędności w euro lub w innej europejskiej walucie, podobne deklaracje składają Czesi (88%) i Słowacy (86%). Natomiast jedna piąta Węgrów ma oszczędności albo spłaca kredyt w euro lub innej walucie europejskiej (odpowiednio: 5% i 15%), co stanowi najwyższy odsetek wśród omawianych społeczeństw.

Liczba osób, które spłacają kredyt i mają oszczędności w euro, w żadnym z krajów nie przekroczyła 4% (Węgry). Najmniej takich respondentów jest wśród mieszkańców Polski (1%), nieco więcej w Czechach i na Słowacji (po 2%).

Tabela 2

Czy Pan(i) lub ktoś z Pana(i) gospodarstwa domowego spłaca kredyt w euro lub jakiejś innej europejskiej walucie, lub ma oszczędności w euro lub innej europejskiej walucie (nie w złotych/ koronach czeskich/ koronach słowackich/ forintach)?	Polacy	Węgrzy	Czesi	Słowacy
	w procentach			
Spłaca kredyt i ma oszczędności	1	4	2	2
Ma oszczędności	2	5	8	8
Spłaca kredyt	4	15	0	2
Ani nie spłaca kredytu, ani nie ma oszczędności	91	76	88	86

W tabeli pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

PRZEWIDYWANIA DOTYCZĄCE TERMINU WPROWADZENIA EURO

Węgrzy i Czesi najczęściej sądzą, że w ich kraju euro zostanie wprowadzone w roku 2010 (tę datę wymienia odpowiednio 37% i 32% z nich), a więc za cztery lata. Polacy także najczęściej wymieniają rok 2010 jako termin wprowadzenia euro, jednak liczba takich odpowiedzi jest mniejsza (20%). Natomiast Słowacy najczęściej (40%) są zdania, że najbardziej prawdopodobny jest rok 2009.

W najbliższych latach nie nastąpi, według respondentów, zmiana walut narodowych na euro – zaledwie 3% Polaków i tyle samo Słowaków wymieniło rok 2007 jako możliwą datę wprowadzenia euro w ich krajach. Jeszcze mniej Węgrów (1%) i Czechów (poniżej 0,5%) wytypowało przyszły rok. Przystąpienie za dwa lata do strefy euro uznaje za prawdopodobne po 4% Węgrów i Czechów, 6% Polaków i aż 13% Słowaków.

Tabela 3

W którym roku, Pana(i) zdaniem, euro stanie się w Polsce [na Węgrzech/ w Czechach/ na Słowacji] obowiązującą walutą?	Polacy	Węgrzy	Czesi	Słowacy
	w procentach			
2007	3	1	0	3
2008	6	4	4	13
2009	9	1	8	40
2010	20	37	32	15
2011	4	3	5	2
2012	8	14	9	3
Po roku 2013	11	12	7	3
Nigdy	5	1	3	4
Trudno powiedzieć	34	28	32	18

Relatywnie niewielki odsetek respondentów w każdym z czterech krajów uważa, że euro zastąpi dotychczasowe waluty dopiero po roku 2013. Spośród czterech badanych społeczeństw najczęściej tak właśnie sądzą mieszkańcy Węgier i Polski (12% i 11%), wyraźnie rzadziej – Czesi i Słowacy (odpowiednio: 7% i 3%).

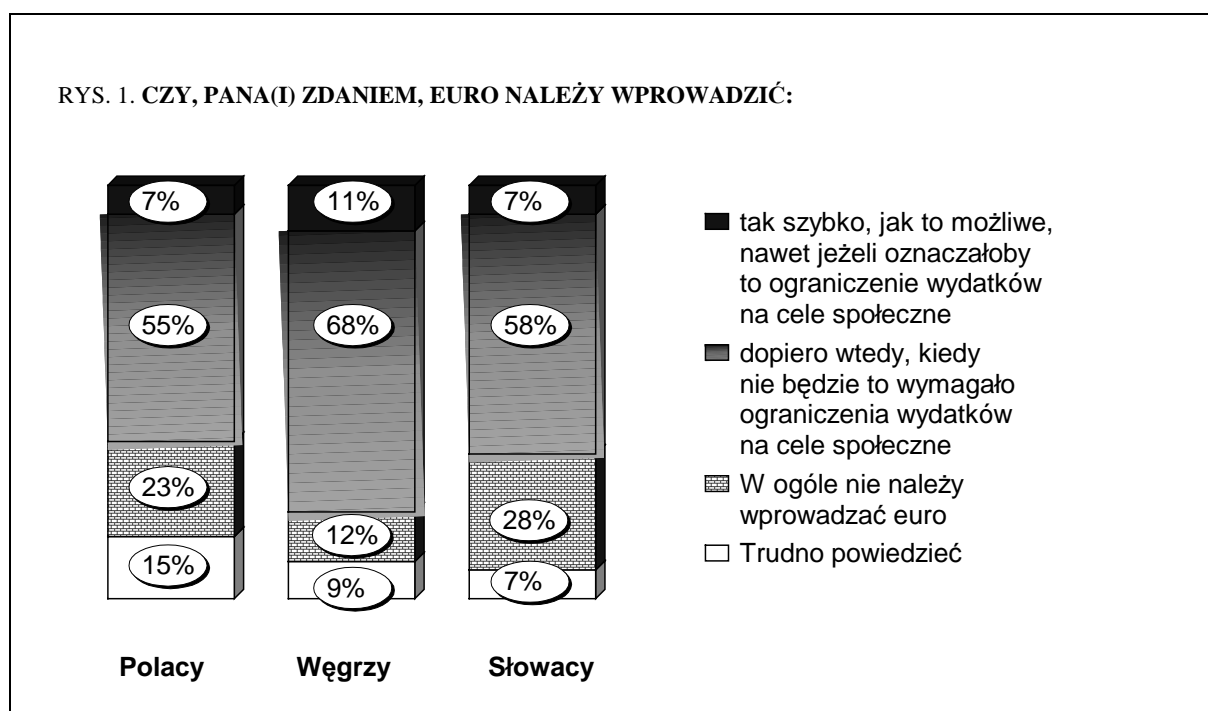
Warto zwrócić uwagę na niewielki odsetek osób sądzących, że euro nigdy nie będzie w ich kraju obowiązującą walutą – tego zdania jest 5% Polaków, 4% Słowaków, 3% Czechów oraz 1% Węgrów.

Jak już powiedzieliśmy, respondenci z Węgier, Czech i Polski podobnie typują najbardziej prawdopodobną datę wprowadzenia euro w swoich krajach – najczęściej wymieniają rok 2010. Jednak największymi optymistami w tym zakresie są mieszkańcy Słowacji – ponad połowa z nich wymienia rok 2009 jako najodleglejszy termin wprowadzenia euro. Stosunkowo najpóźniej spodziewają się wprowadzenia euro w swoich krajach Węgrzy (rok 2012 – 14%, po roku 2013 – 12%) i Polacy (odpowiednio: 8% i 11%).

W każdym z czterech krajów respondenci często wybierali odpowiedź „trudno powiedzieć” – najczęściej Polacy i Czesi (odpowiednio: 34% i 32%), niewiele rzadziej Węgrzy (28%), najrzadziej zaś Słowacy (18%).

OPINIE NA TEMAT WPROWADZENIA EURO

Można postawić hipotezę, że niskie poparcie dla szybkiego wprowadzenia euro wiąże się z obawą, iż odbędzie się to kosztem wydatków na cele społeczne. Ponad 60% mieszkańców zarówno Polski, jak i Słowacji jest zdania, że należy wprowadzić euro, w tym jednak 55% Polaków i 58% Słowaków uważa, że nie może się to odbyć kosztem ograniczania wydatków na cele społeczne. W Polsce 15% ankietowanych nie ma wyrobionego zdania na temat przystąpienia do strefy euro, podczas gdy na Węgrzech osoby niezajmujące stanowiska w tej sprawie stanowią 9% ogółu, a na Słowacji zaledwie 7%.

Brak danych z Czech

Nieco ponad dwie trzecie mieszkańców Węgier (68%) deklaruje poparcie dla wprowadzenia w ich kraju euro, pod warunkiem, że nie wpłynie to na zmniejszenie wydatków na cele społeczne. W porównaniu z Polską i Słowacją na Węgrzech jest najwięcej osób popierających szybkie wprowadzenie euro, nawet jeśli oznaczałoby to ograniczenie wydatków na te cele (11%).

Społeczeństwa Polski, Słowacji i Węgier ostrożnie odnoszą się do wprowadzenia nowej waluty – euro. Wydatki na cele społeczne są dla badanych ważniejsze niż przystąpienie do strefy euro. Większość ankietowanych Węgrów, Słowaków i Polaków zgadza się na zmianę waluty narodowej jedynie wtedy, gdy pozostanie to bez wpływu na wielkość pomocy społecznej. Najwięcej przeciwników wprowadzenia euro jest na Słowacji (28%), tylko nieco mniej w Polsce (23%), a najmniej na Węgrzech (12%).

We wszystkich czterech krajach niewielki odsetek respondentów spodziewa się, że euro zacznie być obowiązującą walutą w najbliższych dwóch latach. Zarazem niewielu sądzi, że euro nigdy nie będzie jednostką monetarną w ich kraju.

Na Słowacji i w Czechach obecność euro w sferze finansowej (oszczędności i spłata kredytu) jest porównywalna. W Polsce jest nieco mniej osób, które spłacają kredyt lub oszczędzają w euro bądź innej walucie europejskiej. W tym zakresie społeczeństwo Węgier można uznać – na tle pozostałych trzech – za najbardziej otwarte wobec euro i innych europejskich walut. Aż 15% mieszkańców Węgier deklaruje, że spłaca kredyt w euro lub innej walucie europejskiej. To prawie cztery razy wyższy odsetek niż w Polsce i prawie osiem razy wyższy niż na Słowacji.

Analiza danych uzyskanych w sondażu wykazała, że mimo różnic istniejących między krajami Grupy Wyszehradzkiej we wszystkich czterech deklarowane poparcie dla członkostwa w Unii Europejskiej jest wysokie.

Opracowała
Alicja KANAFA